

พันธุ์รับรอง ข้าวเจ้าพันธุ์

กข29 (ชัณษาท 80)

ประวัติ

กข29 (ชัณษาท 80) ได้จากการผสมสามทางระหว่างลูกผสมชั่วที่ 1 ของพันธุ์สุพรรณบุรี 60 และสายพันธุ์ IR29692-99-3-2-1 กับสายพันธุ์ IR11418-19-2-3 ที่ศูนย์วิจัยข้าวชัณษาทเมื่อ พ.ศ. 2532 คัดเลือกจนได้สายพันธุ์ CNT89098-281-2-1-2-1 ศึกษาพันธุ์ และเปรียบเทียบผลผลิตภายในสถานีที่ศูนย์วิจัยข้าวชัณษาทระหว่าง พ.ศ. 2533 – 2541 จากนั้นนำเข้าเปรียบเทียบผลผลิตระหว่างสถานีที่ศูนย์วิจัยข้าวพิษณุโลก ศูนย์วิจัยข้าวลพบุรี และศูนย์วิจัยข้าวชัณษาทในฤดูนาปี พ.ศ. 2541 ถึง ฤดูนาปี พ.ศ. 2547 นำเข้าเปรียบเทียบผลผลิตในนาราชบุรี จังหวัดพิษณุโลก ลพบุรี สิงห์บุรี และชัณษาท ในฤดูนาปี พ.ศ. 2542 ถึง ฤดูนาปี พ.ศ. 2547 นำเข้าทดสอบเสถียรภาพผลผลิต ที่ศูนย์วิจัยข้าวพิษณุโลก แพร์ อุบลราชธานี สกลนคร สุรินทร์ ปทุมธานี สุพรรณบุรี พัทลุง คลองหลวง ราชบุรี ชัณษาท ลพบุรี และฉะเชิงเทรา คัดเลือกเข้าทดสอบผลผลิตในนาเกษตรกร ในจังหวัดพิษณุโลก อุตรดิตถ์ พิษณุโลก สุโขทัย ชัณษาท และสิงห์บุรี ในฤดูนาปรัง พ.ศ. 2544 ถึง ฤดูนาปรัง พ.ศ. 2548 คณะกรรมการพิจารณาพันธุ์กรรมการข้าว มีมติให้เป็นพันธุ์รับรอง ชื่อ กข29 (ชัณษาท 80) เพื่อแนะนำให้แก่เกษตรกรปลูก เมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2550

ลักษณะประจำพันธุ์

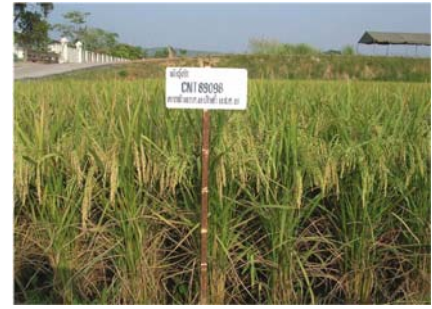
กข29 (ชัณษาท 80) เป็นข้าวเจ้าไม่ไวต่อช่วงแสง อายุเก็บเกี่ยว 103 วัน ในฤดูนาปี และ 99 วันในฤดูนาปรัง เมื่อปลูกโดยวิธีหว่านน้ำตาม กอตั้ง ต้นแข็งไม่ล้มง่าย สูงเฉลี่ย 104 เซนติเมตร ใบสีเขียวเข้ม ใบตรงตั้งตรง รวงแน่นปานกลาง คอรวงยาว เปลือกเมล็ดสีฟาง ข้าวกล้องสีขาว เป็นท้องไข่น้อย รูปร่างเรียวยาว 7.34 มิลลิเมตร กว้าง 2.23 มิลลิเมตร หนา 1.80 มิลลิเมตร มีปริมาณแอมิโลสสูง (26.6-29.4%) ระยะพักตัวของเมล็ด 4-6 สัปดาห์

ผลผลิต

เฉลี่ย 876 กิโลกรัม/ไร่

ลักษณะเด่น

1. อายุสั้น มีอายุวันเก็บเกี่ยว 99 วัน ในฤดูนาปรัง และ 103 วัน ในฤดูนาปี เมื่อปลูกโดยวิธีหว่านน้ำตาม

2. ผลผลิตสูง เฉลี่ย 876 กิโลกรัมต่อไร่
3. ค่อนข้างต้านทานต่อเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในภาคเหนือตอนล่าง และโรคขอบใบแห้ง
4. คุณภาพการสีดีมาก สามารถสีเป็นข้าวขาว 100 เปอร์เซ็นต์

5. มีปริมาณธาตุเหล็กในข้าวกล้อง 15.7 มิลลิกรัม ต่อ 1 กิโลกรัม ในข้าวสาร 6.7 มิลลิกรัมต่อ 1 กิโลกรัม

พื้นที่แนะนำ

พื้นที่นาชลประทาน ภาคเหนือตอนล่างและภาคกลางตอนบน ที่ต้องการข้าวอายุสั้น โดยเริ่มปลูกในเดือนสิงหาคม ธันวาคม และเมษายน หรือสำหรับปลูกหลังฤดูน้ำท่วมในฤดูฝนและสามารถปลูกและเก็บเกี่ยวได้ 2 ครั้งในฤดูนาปรังก่อนฤดูน้ำท่วม

ข้อควรระวัง

1. ไม่ควรปลูกในช่วงกลางเดือนกันยายนถึงปลายเดือนพฤศจิกายน ซึ่งมีอากาศเย็น ทำให้เมล็ดลีบมาก ผลผลิตต่ำ
2. กข29 (ชัณษาท 80) อ่อนแอต่อเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ในเขตจังหวัดนครปฐม ปทุมธานี ราชบุรี และฉะเชิงเทรา

พันธุ์รับรอง ข้าวเจ้าพันธุ์

กข31 (ปทุมธานี 80)

ประวัติ

กข31 (ปทุมธานี 80) จากการผสมพันธุ์ระหว่างสายพันธุ์ SPR85163-5-1-1-2 กับสายพันธุ์ IR54017-131-1-3-2 ที่ศูนย์วิจัยข้าวสุพรรณบุรี เมื่อ พ.ศ. 2536 ปลูกคัดเลือก ตั้งแต่ พ.ศ. 2537 ถึง พ.ศ. 2539 ได้สายพันธุ์ SPR93049-PTT-30-4-1-2 ศึกษาพันธุ์ ประเมินลักษณะประจำพันธุ์และลักษณะทางการเกษตร ทดสอบความต้านทานต่อโรคและแมลงศัตรูข้าวที่สำคัญ วิเคราะห์คุณภาพเมล็ดทางกายภาพและเคมีที่ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี ประเมินผลผลิตและทดสอบการตอบสนองต่อปุ๋ยไนโตรเจน ในศูนย์วิจัยข้าวภาคกลาง และปลูกเปรียบเทียบผลผลิตในนาเกษตรกร 8 จังหวัดในภาคกลาง จนถึง พ.ศ. 2549 คณะกรรมการพิจารณาพันธุ์ กรมการข้าว มีมติให้เป็นพันธุ์รับรอง ชื่อ กข31 (ปทุมธานี 80) เพื่อแนะนำให้เกษตรกรปลูก เมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2550

ลักษณะประจำพันธุ์

กข31 (ปทุมธานี 80) เป็นข้าวเจ้าไม่ไวต่อช่วงแสง กอตั้ง ต้นแข็งไม่ล้มง่าย ต้นสูงเฉลี่ย 117 เซนติเมตร อายุเก็บเกี่ยว 118 วัน เมื่อปลูกโดยวิธีปักดำ และ 111 วัน เมื่อปลูกโดยวิธีหว่านน้ำตม ใบสีเขียว กาบใบสีเขียว ใบธงตั้ง คอรวงยาว รวงยาว 29.9 เซนติเมตร ติดเมล็ด 90 เปอร์เซ็นต์ จำนวนเมล็ดดีต่อรวง 130 เมล็ด นวดง่าย เปลือกเมล็ดสีฟาง เมล็ดไม่มีหาง ข้าวกลี้ยงสีขาว เป็นท้องไข่น้อย รูปร่างเรียวยาว 7.39 มิลลิเมตร กว้าง 2.13 มิลลิเมตร หนา 1.84 มิลลิเมตร คุณภาพการสีดี ได้ข้าวเต็มเมล็ดและต้นข้าว 47.5 เปอร์เซ็นต์ ปริมาณแอมิโลส 27.3 – 29.8 เปอร์เซ็นต์ คุณภาพแป้งสุกระดับปานกลาง แป้งสุกอ่อน ข้าวสุกค่อนข้างแข็ง ไม่หอม ระยะพักตัวของเมล็ด 5 สัปดาห์

ผลผลิต

เฉลี่ย 745 กิโลกรัม/ไร่ (ปักดำ)

เฉลี่ย 738 กิโลกรัม/ไร่ (นาหว่านน้ำตม)

ลักษณะเด่น

1. คุณภาพเมล็ดทางกายภาพสม่ำเสมอกว่าพันธุ์สุพรรณบุรี 1

2. ต้านทานต่อเพลี้ยกระโดดหลังขาว ค่อนข้างต้านทานต่อเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล โรคขอบใบแห้ง โรคใบจุดสีน้ำตาล และโรคเมล็ดด่าง

3. กอตั้ง ต้นแข็ง ไม่ล้มง่าย ผลผลิตสูง ปลูกโดยวิธีปักดำ ให้ผลผลิต 745 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่าผลผลิตของพันธุ์สุพรรณบุรี 1 ประมาณ 6 เปอร์เซ็นต์ และปลูกโดยวิธีหว่านน้ำตมให้ผลผลิตเฉลี่ย 738 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่าผลผลิตของพันธุ์สุพรรณบุรี 1 ประมาณ 5 เปอร์เซ็นต์

พื้นที่แนะนำ

นาชลประทานภาคกลาง

ข้อควรระวัง

กข31 (ปทุมธานี 80) อ่อนแอต่อโรคไหม้ โรคใบหงิก และโรคใบสีส้ม

พันธุ์รับรอง ข้าวเจ้าพันธุ์

กข33 (หอมอุบล 80)

ประวัติ

กข33 (หอมอุบล 80) เป็นผลงานวิจัยระหว่างสถาบันวิจัยข้าวนานาชาติ (IRRI) กับ ศูนย์วิจัยข้าวอุบลราชธานี สำนักวิจัยและพัฒนาข้าว กรมการข้าว โดยทำการผสมพันธุ์ที่สถาบันวิจัยข้าวนานาชาติ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ เมื่อ พ.ศ. 2538 ระหว่างพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 เป็นพันธุ์แม่กับสายพันธุ์ IR70177-76-3-1 ซึ่งมีความต้านทานต่อโรคไหม้และปรับตัวได้ดีในสภาพน้ำฝนเป็นพันธุ์พ่อ ใน พ.ศ. 2539 ปลูกผสมข้ามชั่วที่ 1 ที่ศูนย์วิจัยข้าวอุบลราชธานี พ.ศ. 2540 ปลูกพันธุ์ผสมชั่วที่ 2 คัดเลือกต้นที่มีความต้านทานโรคไหม้ และมีลักษณะทางการเกษตรดี ปลูกทดสอบความหอม พ.ศ. 2540 - 2541 ใช้ต้นที่เมล็ดมีความหอมผสมกลับกับพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 สว่างประชากรผสมกลับชั่วที่ 1 และชั่วที่ 2 คัดเลือกสายพันธุ์ที่มีความต้านทานโรคไหม้และคุณภาพการหุงต้มดี พ.ศ. 2542-2545 ทดสอบการให้ผลผลิตเบื้องต้น ที่ศูนย์วิจัยข้าวอุบลราชธานี ในฤดูนาปรัง พ.ศ.2546 และในฤดูนาปี พ.ศ.2546-2548 เปรียบเทียบผลผลิตระหว่างสถานีและในนาราษฎร์ ที่ศูนย์วิจัยข้าวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือตอนบน และประเมินการยอมรับของเกษตรกรในกระบวนการปรับปรุงพันธุ์แบบเกษตรกรมีส่วนร่วม ได้สายพันธุ์ ดีเด่น IR77924-UBN-62-71-1-2 คณะกรรมการพิจารณาพันธุ์ กรมการข้าว มีมติให้เป็นพันธุ์รับรอง ชื่อ กข33 (หอมอุบล 80) เพื่อแนะนำให้เกษตรกรปลูก เมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2550

ลักษณะประจำพันธุ์

กข33 (หอมอุบล 80) เป็นข้าวเจ้าไม่ไวต่อช่วงแสง อายุเก็บเกี่ยว 130 วัน ต้นสูงเฉลี่ย 154 เซนติเมตร กอตั้ง ต้นค่อนข้างแข็ง ใบสีเขียว ใบธงหักลง รวงแน่นปานกลาง คอรวงยาว ข้าวเปลือกสีฟาง ยาว 10.61 มิลลิเมตร กว้าง 2.55 มิลลิเมตร หนา 2.01 มิลลิเมตร ข้าวกล้องสีขาวรูปร่างเรียวยาว ยาว 7.47 มิลลิเมตร กว้าง 2.11 มิลลิเมตร หนา 1.80 มิลลิเมตร คุณภาพการสีดีมาก ได้ข้าวเต็มเมล็ดและต้นข้าว ร้อยละ 54 ปริมาณแอมิโลสต่ำ (14.0-16.8%) มีกลิ่นหอม ระยะพักตัวของเมล็ด 8 สัปดาห์

ผลผลิต

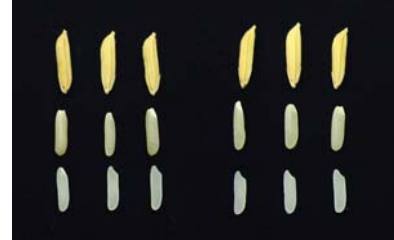
เฉลี่ย 493 กิโลกรัม/ไร่

ลักษณะเด่น

1. กข33 (หอมอุบล 80) ต้านทานโรคไหม้โดยเฉพาะเชื้อราสาเหตุโรคไหม้ (*Pyricularia grisea* Sacc.) ที่พบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือตอนบนหลายสายพันธุ์

2. คุณภาพเมล็ดดีทางกายภาพ คุณสมบัติทางเคมีและคุณภาพการหุงต้มและรับประทาน ไกลเคียงพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105

3. เป็นพันธุ์ข้าวเจ้าหอมไม่ไวต่อช่วงแสง อายุเก็บเกี่ยวประมาณ 130 วัน เหมาะสำหรับปลูกในพื้นที่นาอาศัยน้ำฝนที่ฝนหมดเร็ว

พื้นที่แนะนำ

พื้นที่นาอาศัยน้ำฝนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือตอนบนที่ฝนหมดเร็ว

ข้อควรระวัง

กข33 (หอมอุบล 80) ค่อนข้างอ่อนแอต่อโรคขอบใบแห้ง และเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล

พันธุ์รับรอง ข้าวเจ้าพันธุ์ กข35 (รังสิต 80)

ประวัติ

กข35 (รังสิต 80) ได้จากการผสมพันธุ์สามทาง ระหว่างลูกผสมชั่วที่ 1 ของสายพันธุ์ IR5201-65-1-2 และ พันธุ์ปิ่นแก้วเบา 27 กับพันธุ์เจ้าเหลือง 11 ที่ศูนย์วิจัยข้าว ปทุมธานี เมื่อ พ.ศ. 2522-2523 ปลูกคัดเลือกพันธุ์ผสมชั่วที่ 2 แบบรวม (bulk) และชั่วที่ 3-6 แบบสืบตระกูล (pedigree) ในปี พ.ศ.2525-2529 ได้สายพันธุ์ RSTLR79009-43-1-1-5 ปลูกศึกษาพันธุ์และเปรียบเทียบผลผลิตภายใน สถานี ทดสอบความต้านทานต่อโรคและแมลงศัตรูข้าวที่สำคัญ รวมทั้งวิเคราะห์คุณภาพเมล็ดข้าวทาง กายภาพและทางเคมี ที่ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี ใน พ.ศ. 2530-2532 ปลูกเปรียบเทียบผลผลิตระหว่างสถานีที่ ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี สุพรรณบุรี คลองหลวง ฉะเชิงเทรา และราชบุรี รวมทั้งทดสอบความต้านทานต่อโรคและ แมลงที่สำคัญ วิเคราะห์คุณภาพเมล็ดทางกายภาพและ ทางเคมีที่ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี ระหว่าง พ.ศ.2533- 2544 เปรียบเทียบผลผลิตในนาราษฎร์ และทดสอบการ ตอบสนองต่อปุ๋ยไนโตรเจน ใน พ.ศ. 2541-2544 ประเมิน ผลผลิตในสภาพดินเปรี้ยวและในนาเกษตรกร ในปี พ.ศ. 2544-2545 คณะกรรมการพิจารณาพันธุ์ กรมการข้าว มีมติให้ปิ่นพันธุ์รับรอง ชื่อ กข35 (รังสิต 80) เพื่อแนะนำ ให้เกษตรกรปลูก เมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2550

ลักษณะประจำพันธุ์

กข35 (รังสิต 80) เป็นข้าวเจ้าไวต่อช่วงแสง ต้น ค่อนข้างเตี้ย สูงเฉลี่ย 132 เซนติเมตร กอตั้ง ใบตั้งตรง แตกกอ 13-15 หน่อต่อกอ อายุเก็บเกี่ยวอยู่ในช่วงปลาย เดือนพฤศจิกายนถึงต้นเดือนธันวาคม มีจำนวนรวงต่อ ตารางเมตร 224 รวง ติดเมล็ด ประมาณ 92 เปอร์เซ็นต์ จำนวนเมล็ดต่อรวง 204 เมล็ด น้ำหนัก 1,000 เมล็ด 28.1 กรัม เมล็ดข้าวเปลือกสีฟาง ยาว 10.54 มิลลิเมตร กว้าง 2.59 มิลลิเมตร หนา 2.01 มิลลิเมตร น้ำหนัก ข้าวเปลือกต่อถัง 11.3 กิโลกรัม ข้าวกล้องสีขาวรูปร่าง เรียว ยาว 7.41 มิลลิเมตร กว้าง 2.14 มิลลิเมตร หนา 1.74 มิลลิเมตร เป็นท้องไข่น้อย ปริมาณแอมิโลสสูง

(26.1-29.3%) ข้าวสุกแข็ง จัดอยู่ในประเภทข้าวเสาให้ เมล็ดมีระยะพักตัว 6-9 สัปดาห์

ผลผลิต

เฉลี่ย 650 กิโลกรัมต่อไร่ (ปักดำ)

ลักษณะเด่น

1. กข35 (รังสิต 80) เจริญเติบโตและให้ผลผลิตดีใน ดินเปรี้ยว เฉลี่ย 600 กิโลกรัม/ไร่
2. กอตั้ง ฟางแข็ง ค่อนข้างเตี้ย

3. คุณภาพเมล็ดดี ทำข้าวสาร 100 เปอร์เซ็นต์ได้ คุณภาพ การสีดี ได้ข้าวเต็มเมล็ดและต้นข้าว 49.7 เปอร์เซ็นต์ จัดเป็นประเภทข้าวเสาให้

4. ค่อนข้างต้านทานต่อโรคขอบใบแห้งและเพลี้ยกระโดด หลังขาว

พื้นที่แนะนำ

พื้นที่น่าน้ำฝนภาคกลาง ที่มีระดับน้ำลึกไม่เกิน 50 เซนติเมตร น้ำแห้งนาปลายเดือนพฤศจิกายน

ข้อควรระวัง

กข35 (รังสิต 80) ค่อนข้างอ่อนแอต่อเพลี้ยกระโดด สีน้ำตาล

พันธุ์รับรอง ข้าวเหนียวพันธุ์

กข12 (หนองคาย 80)

ประวัติ

กข12 (หนองคาย 80) ได้จากการผสมพันธุ์ระหว่างข้าวหางยี 71 ซึ่งเป็นพันธุ์ข้าวที่ต้านทานต่อโรคไหม้ เป็นพันธุ์แม่ กับ กข6 ซึ่งเป็นพันธุ์ที่มีคุณภาพการหุงต้มและรับประทานดี แต่ไม่ต้านทานต่อโรคไหม้ เป็นพันธุ์พ่อ เมื่อ พ.ศ. 2535 และปลูกข้าวลูกผสมชั่วที่ 1 ใน พ.ศ. 2536 ที่ศูนย์วิจัยข้าวสกลนคร ปลูกคัดเลือกข้าวพันธุ์ผสมชั่วที่ 2 ถึงชั่วที่ 5 แบบรวม (bulk) ที่ศูนย์วิจัยข้าวหนองคาย ระหว่าง พ.ศ. 2537-2540 ปลูกคัดเลือกแบบสืบตระกูล (pedigree) ที่ศูนย์วิจัยข้าวขอนแก่น ฤดูนาปรังปี พ.ศ. 2540/2541 ได้สายพันธุ์ UBN92110-NKI-B-B-30-KKN-1 และในฤดูนาปี 2541 ปลูกศึกษาพันธุ์ที่ศูนย์วิจัยข้าวขอนแก่น ระหว่าง พ.ศ. 2542-2546 ปลูกเปรียบเทียบผลผลิตระหว่างสถานที่ที่ศูนย์วิจัยข้าวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือตอนบน และทดสอบคุณภาพเมล็ดทางเคมีและทางกายภาพ รวมทั้งทดสอบความต้านทานต่อโรคและแมลงศัตรูข้าวที่สำคัญ ระหว่าง พ.ศ. 2543-2546 ปลูกเปรียบเทียบผลผลิตในนาราษฎร์ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือตอนบน พ.ศ. 2543-2545 ปลูกทดสอบการตอบสนองต่อปุ๋ยไนโตรเจนที่ศูนย์วิจัยข้าวชุมแพ อุดรธานี และสกลนคร พ.ศ. 2546 ประเมินการยอมรับของเกษตรกร คณะกรรมการพิจารณาพันธุ์กรมการข้าว มีมติให้เป็นพันธุ์รับรอง ชื่อ กข12 (หนองคาย 80) เพื่อแนะนำให้เกษตรกรปลูก เมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2550

ลักษณะประจำพันธุ์

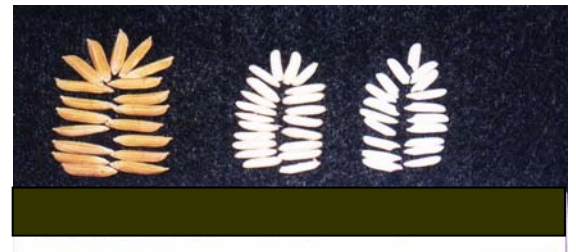
กข12 (หนองคาย 80) เป็นข้าวเหนียวไวต่อช่วงแสง เก็บเกี่ยวประมาณ 5-25 พฤศจิกายน สูงประมาณ 108-138 เซนติเมตร กอตั้ง ต้นแข็งไม่ล้มง่าย ใบสีเขียวเข้ม รวงแน่นปานกลาง คอรวงยาว ให้จำนวนรวงเฉลี่ย 10 รวงต่อกอ มีจำนวนเมล็ดดีต่อรวงเฉลี่ย 127 เมล็ด เปลือกเมล็ดสีน้ำตาลเข้ม และข้าวเปลือก 1,000 เมล็ด น้ำหนัก 23.05 กรัม ข้าวกล้องรูปร่างเรียวยาว 7.17 มิลลิเมตร กว้าง 2.16 มิลลิเมตรหนา 1.75 มิลลิเมตร มีระยะพักตัวของเมล็ด 7 สัปดาห์

ผลผลิต

เฉลี่ย 422-522 กิโลกรัมต่อไร่

ลักษณะเด่น

1. กข12 (หนองคาย 80) เป็นพันธุ์ข้าวเหนียวที่มีอายุเบา กว่าพันธุ์ กข6 ประมาณ 10 วัน ปลูกในพื้นที่นาค่อนข้างดอน ซึ่งไม่เหมาะสมกับพันธุ์ กข6

2. ค่อนข้างต้านทานต่อโรคไหม้ในหลายท้องถิ่น

3. มีคุณภาพการหุงต้มและรับประทานดี เป็นที่ยอมรับของเกษตรกร

พื้นที่แนะนำ

พื้นที่น่าน้ำฝนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะพื้นที่ฝนหมดเร็ว หรือนาค่อนข้างดอน และในระบบการปลูกพืชที่มีข้าวเป็นพืชหลัก

ข้อควรระวัง

กข12 (หนองคาย 80) อ่อนแอต่อโรคขอบใบแห้ง และเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล

พันธุ์รับรอง ข้าวเจ้าพันธุ์ พิษณุโลก 80

ประวัติ

พิษณุโลก 80 ได้จากการผสมสามทาง ระหว่าง พันธุ์ข้าวสุพรรณบุรี 90 และ IR56 กับ กข27 เมื่อ พ.ศ. 2534 และ พ.ศ. 2535 ที่ศูนย์วิจัยข้าวพิษณุโลก ปลูกลูกผสมชั่วที่ 1 พ.ศ. 2536 ปลูกคัดเลือกพันธุ์ผสมชั่วที่ 2 แบบรวม(bulk) และชั่วที่ 3 - 5 แบบสืบตระกูล (pedigree) ใน พ.ศ. 2537 - 2540 จนได้สายพันธุ์ PSL92147-1-2-4 ปลูกศึกษาพันธุ์ใน พ.ศ. 2541 และ ปลูกเปรียบเทียบผลผลิตภายในสถานี ใน พ.ศ. 2542 ที่ ศูนย์วิจัยข้าวพิษณุโลก นำเข้าปลูกเปรียบเทียบผลผลิต ระหว่างสถานี ระหว่าง พ.ศ. 2543 - 2548 ที่ศูนย์วิจัยข้าวพิษณุโลก ชัยนาท และลพบุรี ปลูกเปรียบเทียบผลผลิต ในนาราษฎร ระหว่าง พ.ศ. 2544 - 2546 ที่จังหวัดพิษณุโลก พิจิตร ลพบุรี นครสวรรค์ อุทัยธานี เพชรบูรณ์ และสิงห์บุรี ทดสอบการตอบสนองต่ออัตราปุ๋ยไนโตรเจน ระหว่าง พ.ศ. 2545 - 2546 ที่ศูนย์วิจัยข้าวพิษณุโลก ชัยนาท และลพบุรี ทดสอบเสถียรภาพในการให้ผลผลิต ร่วมกับศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี คลองหลวง ฉะเชิงเทรา สุพรรณบุรี และราชบุรี ใน พ.ศ. 2545, 2547 และ 2548 คณะกรรมการบริหารกรมวิชาการเกษตร มีมติให้เป็นพันธุ์รับรอง ชื่อ พิษณุโลก 80 เมื่อวันที่ 23 เมษายน 2550

ลักษณะประจำพันธุ์

พิษณุโลก 80 เป็นข้าวเจ้าไวต่อช่วงแสง เก็บเกี่ยวต้นเดือนธันวาคม ลักษณะทรงกอตั้ง ต้นแข็งไม่ล้มง่าย ใบสีเขียว ใบธงตั้งตรง คอรวงยาว รวงแน่นปานกลาง ความสูงเฉลี่ย 141 เซนติเมตร น้ำหนักข้าวเปลือก 10.6 กิโลกรัมต่อถัง ข้าวเปลือก 1,000 เมล็ดหนัก 29.2 กรัม เปลือกเมล็ดสีฟาง ข้าวเปลือกยาว 10.10 มิลลิเมตร กว้าง 2.53 มิลลิเมตรหนา 1.98 มิลลิเมตร ข้าวกล้องรูปร่างเรียวยาว ยาว 7.45 มิลลิเมตร กว้าง 2.16 มิลลิเมตรหนา 1.74 มิลลิเมตร มีปริมาณแอมิโลสต่ำ (17.3%) มีระยะพักตัวของเมล็ด 7 สัปดาห์

ผลผลิต

เฉลี่ย 637 กิโลกรัมต่อไร่

ลักษณะเด่น

1. พิษณุโลก 80 ให้ผลผลิตสูง เสถียรภาพในการให้ผลผลิตดี ในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน
2. กอตั้ง ต้นแข็ง ไม่ล้มง่าย
3. คุณภาพเมล็ดดี เป็นท้องไข่น้อย
4. คุณภาพการสีดีมาก ได้ข้าวเต็มเมล็ดและคืนข้าว 61.3 เปอร์เซ็นต์

พื้นที่แนะนำ

น่าน้ำฝนพื้นที่ลุ่มในเขตภาคเหนือตอนล่าง และเกษตรกรที่ต้องการปลูกข้าวที่เก็บเกี่ยวต้นเดือนธันวาคม

ข้อควรระวัง

พิษณุโลก 80 ไม่ต้านทานต่อเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ก่อนข้างอ่อนแอต่อโรคไหม้ในจังหวัดพิษณุโลก และ ก่อนข้างอ่อนแอต่อโรคขอบใบแห้ง

พันธุ์แนะนำ ข้าวไร่พันธุ์ เจ้าขาวเชียงใหม่

ประวัติ

เจ้าขาวเชียงใหม่ ได้จากการเก็บรวบรวมพันธุ์ในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย โดยนายวิฑูรย์ ชันธิกุล เจ้าหน้าที่การเกษตร สถานีทดลองข้าวสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อ พ.ศ. 2523 โดยมีรหัสการรวบรวมคือ SPTC80187-126 ปลูกคัดเลือกที่สถานีทดลองข้าวสันป่าตอง เพื่อให้ได้พันธุ์บริสุทธิ์ ระหว่าง พ.ศ. 2524 – 2530 ต่อมา นำมาปลูกเปรียบเทียบผลผลิตตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ ระหว่าง พ.ศ. 2531-2546 คณะกรรมการบริหารกรมวิชาการเกษตร มีมติให้เป็นพันธุ์แนะนำ ชื่อ เจ้าขาวเชียงใหม่ เมื่อวันที่ 23 เมษายน 2550

ลักษณะประจำพันธุ์

เจ้าขาวเชียงใหม่ เป็นข้าวเจ้าไวต่อช่วงแสง กาบใบ และใบมีสีเขียว ปล้องสีเหลืองอ่อน ทรงกอตั้งตรง สูงประมาณ 145 เซนติเมตร เก็บเกี่ยวประมาณวันที่ 20 ตุลาคม ข้าวเปลือกสีฟาง ยาว 10.03 มิลลิเมตร กว้าง 3.12 มิลลิเมตร หยา 2.41 มิลลิเมตร ข้าวกล้องรูปร่างค่อนข้างป้อม ยาว 7.29 มิลลิเมตร กว้าง 2.70 มิลลิเมตร หยา 1.99 มิลลิเมตร มีปริมาณแอมิโลส (18.7%) ระยะพักตัวของเมล็ด 4 สัปดาห์

ผลผลิต

เฉลี่ย 350 กิโลกรัมต่อไร่

ลักษณะเด่น

1. ผลผลิตเฉลี่ย 350 กิโลกรัมต่อไร่ เมื่อปลูกในพื้นที่ระดับความสูงไม่เกิน 1,000 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง และ 389 กิโลกรัมต่อไร่ เมื่อปลูกในพื้นที่ระดับความสูง 1,000 – 1,300 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง
2. ปลูกได้ในพื้นที่ระดับความสูง 800 – 1,250 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง
4. คุณภาพการสีดี ให้เปอร์เซ็นต์ตันข้าวและข้าวเต็มเมล็ดสูง ข้าวสุกอ่อนนุ่ม
5. ต้านทานต่อโรคไหม้ (*Pyricularia grisea* Sacc.)

พื้นที่แนะนำ

พื้นที่สภาพไร่ในภาคเหนือตอนบนที่มีระดับความสูง 800 – 1,250 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง

ข้อควรระวัง

เจ้าขาวเชียงใหม่ ค่อนข้างอ่อนแอต่อเพลี้ยกระโดดหลังขาวในสภาพธรรมชาติ

พันธุ์แนะนำ ข้าวเจ้าพันธุ์ สังข์หยดพัทลุง

ประวัติ

สังข์หยดพัทลุง เป็นพันธุ์ข้าวพื้นเมืองที่ปลูกดั้งเดิมในจังหวัดพัทลุง ในฤดูนาปี พ.ศ. 2531/32 ได้เริ่มคัดเลือกพันธุ์สังข์หยด (KGTC82239) จากแหล่งเก็บ ตำบลท่ามะเดื่อ อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง หนึ่งในสามแหล่งของข้าวสังข์หยดในจังหวัด ซึ่งมีความแปรปรวนในลักษณะทางพันธุกรรมของประชากรที่เก็บ คัดเลือกได้สายพันธุ์ข้าวสังข์หยดบริสุทธิ์ มีความสูงของลำต้นสม่ำเสมอ เก็บเกี่ยวได้พร้อมกัน มีคุณภาพเมล็ดดีสม่ำเสมอ โดยคัดเลือกแบบหมู่ (mass selection) ในลักษณะดังกล่าวจำนวน 4 ชั่วอายุ จนได้สายพันธุ์สังข์หยด (KGTC82239-2) เป็นสายพันธุ์บริสุทธิ์ เมื่อ พ.ศ. 2543 มีลักษณะดีกว่าสายพันธุ์เดิมในลักษณะความสม่ำเสมอในการสุกแก่ คณะกรรมการบริหารกรมวิชาการเกษตร มีมติให้เป็นพันธุ์แนะนำ ชื่อ สังข์หยดพัทลุง เมื่อวันที่ 23 เมษายน 2550

ลักษณะประจำพันธุ์

สังข์หยดพัทลุงเป็นข้าวเจ้าไวต่อช่วงแสง เก็บเกี่ยวประมาณวันที่ 10 กุมภาพันธ์ เมื่อปลูกตามฤดูนาปีภาคใต้ (ปักดำกลางเดือนกันยายน) ต้นสูง 140 เซนติเมตร กอตั้ง ใบเขียว เมล็ดข้าวเปลือก ยาว 9.33 มิลลิเมตร กว้าง 2.11 มิลลิเมตร หยา 1.77 มิลลิเมตร ข้าวกล้องมีสีแดง รูปร่างเรียวยาว ยาว 6.70 มิลลิเมตร กว้าง 1.18 มิลลิเมตร หยา 1.64 มิลลิเมตร ข้าวซ้อมมือมีสีแดงปนสีขาว ข้าวจากรวงเดียวกันเมื่อขัดสีแล้วบางเมล็ดมีสีขาวใส แต่ส่วนใหญ่มีลักษณะขาวขุ่น ข้าวหุงสุกนุ่ม เป็นข้าวที่มีความคงตัวของแป้งสุกก่อน (94 มิลลิเมตร) มีปริมาณแอมิโลสต่ำ ($15 \pm 2\%$) ระยะพักตัวของเมล็ด 8 สัปดาห์

ลักษณะเด่น

1. สังข์หยดพัทลุง มีเยื่อหุ้มเมล็ดสีแดง ข้าวกล้องเมื่อหุงสุกนุ่มเล็กน้อย ส่วนข้าวซ้อมมือเมื่อหุงสุกนุ่ม
2. ข้าวกล้อง มีคุณค่าทางโภชนาการสูงกว่าพันธุ์เล็บนก-ปัตตานี จากตัวอย่างข้าวกล้อง 100 กรัม มีปริมาณไนอาซิน (Niacin) 6.46 มิลลิกรัม โยอาหาร 4.81 กรัม และธาตุเหล็ก 0.52 มิลลิกรัม

พื้นที่แนะนำ

พื้นที่ปลูกข้าวนาปี จังหวัดพัทลุง

ข้อควรระวัง

1. สังข์หยดพัทลุง ไม่ต้านทานโรคไหม้
2. ไม่ควรปลูกใกล้เคียงกับแปลงปลูกข้าวขาว และควรแยกเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้โดยเฉพาะ